

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АНГЛІЙСЬКА МОВА

ПРОГРАМА

навчальних дисциплін

«Англійська мова»,

«Англійська мова (за професійним спрямуванням)»,

«Англійська мова професійного спілкування»

для підготовки бакалаврів усіх спеціальностей СНАУ

Суми 2015

УДК. 378.22:631.157

Програму підготували:

канд. філол. наук, доцент кафедри ін. мов **О.А.Литвинко**;

канд. філол. наук, доцент кафедри ін. мов **Т.А.Марченко**;

старший викладач кафедри іноземних мов **Л.І.Байдак**

Програма навчальних дисциплін «Англійська мова», «Англійська мова (за професійним спрямуванням)», «Англійська мова професійного спрямування» для підготовки бакалаврів усіх спеціальностей СНАУ / Суми, 2015, 26 стор.

Рецензенти:

канд. філол. наук, доцент кафедри германської філології СумДУ
Н.В.Таценко;

канд. філол. наук, доцент кафедри іноземних мов СНАУ **О.М.Кобжев**

Розглянуто на засіданні кафедри іноземних мов

Протокол № 9 від 17.02.2015р.

Розглянуто начальсько-методичною радою біолого-технологічного факультету

Протокол №7 від 22.02.2015 р.

Схвалено методичною радою СНАУ

Протокол №7 від 23.02.2015 р.

Рекомендовано до видання вченою радою СНАУ

Протокол № 7 від 23.02.2015 р.

Відповідальний за випуск: зав. кафедри іноземних мов, к. філол.
наук, доцент **О.М.Кобжев**

© Сумський національний аграрний університет, 2015

ПЕРЕДМОВА

Європейська інтеграція України, входження її в європейський простір вищої освіти та приєднання до Болонського процесу викликали необхідність модернізації освітньої діяльності у контексті європейських вимог, а отже і потребу реформування навчальних програм.

Якість освіти сучасного фахівця, його відповідність міжнародним вимогам щодо компетентності, мобільності у Європі й світі все більше залежить від рівня оволодіння іноземними мовами.

Пропонована програма навчальних дисциплін «Англійська мова», «Англійська мова (за професійним спрямуванням)», «Англійська мова професійного спілкування» для підготовки бакалаврів відповідає радикальним змінам у національній системі вищої освіти в Україні у зв'язку з інтеграційними процесами.

Мета вивчення дисциплін полягає у формуванні навичок і вмінь опанування англійською мовою як засобом спілкування фахівців на всіх рівнях підвищеного володіння нею (B1+, B2, C1, C2) у побутовій, загальноосвітній, науковій та професійних сферах.

Програма навчальних дисциплін:

- встановлює національні параметри викладання та вивчення, що відповідають міжнародновизнаним стандартам, описаним у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти (ЗЄР, 2001 р.);
- є багатовимірною і модульною за своєю структурою та організацією;
- сприяє мобільності студентів-аграріїв та конкурентоспроможності на ринку праці.

Програма є загальною для всіх аграрних спеціальностей СНАУ, її зміст відповідає сучасним вимогам до професійних знань та умінь студентів.

Програма базується на сучасних дидактичних принципах викладання і вивчення іноземної мови у ВНЗ.

Навчальним планом СНАУ на вивчення англійської мови передбачено 180 год та 5 кредитів. Підсумковою формою контролю знань є залік (кінець першого семестру) та іспит (за повний курс).

I Місце і значення навчальної дисципліни

Економічні та культурні зв'язки незалежної України з багатьма країнами світу обумовлюють необхідність підготовки висококваліфікованих фахівців, зокрема й для сільського господарства, з достатнім знанням іноземних мов.

Курс англійської мови передбачає професійно-орієнтований характер, розглядається як складовий елемент освіти та є органічною частиною формування фахівця-аграрія, який повинен уміти спілкуватися й дискутувати англійською мовою, здобувати нову текстову, аудіо- та відеоінформацію з іноземних джерел, як друкованих, так і електронних.

Рівні володіння іноземною мовою (РВМ) для потреб спеціалізації

Програма дисциплін «Англійська мова», «Англійська мова (за професійним спрямуванням)», «Англійська мова професійного спрямування» враховує РВМ у тому вигляді, в якому вони були конкретизовані у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти (стратегічний документ, підготовлений Радою Європи з метою стандартизації вимог щодо рівнів володіння іноземною мовою, навчання/вивчення іноземної мови, оцінювання):

Елементарний користувач	A1 - Інтродуктивний (відкриття)
	A2 - Середній («виживання»)
Незалежний користувач	B1 - Рубіжний
	B2 - Просунутий
Досвідчений користувач	C1 - Автономний
	C2 - Компетентний

Введення цих рівнів в українську практику викладання/вивчення англійської мови в аграрних ВНЗ має підняти його якість, а також зробити оцінювання РВМ прозорим і таким, що визнається у широкому європейському форматі.

Відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, а також до вимог освітньо-кваліфікаційних характеристик (ОКХ) випускників, затверджених Міністерством аграрної політики вхідний РВМ абітурієнта повинен бути B1+, а вихідний РВМ бакалавра має становити B2. Вибір останнього як цільового був зумовлений існуючими вимогами щодо РВМ, прийнятного в академічному і професійному середовищах у країнах ЄС, які вимірюються міжнародно-визнаними мовними іспитами.

Вихідний РВМ B2 для бакалаврів-аграріїв оцінюється під час випускного кваліфікаційного іспиту в кінці курсу. Мовну компетенцію випускників слід перевіряти відповідно до стандартів досягнень, складених на базі Галузевих стандартів вищої освіти з іноземних мов з посиланнями на положення рівня B2 ЗСР (2001 р.).

Отже, існуючі об'єктивні обставини та перспективи ставлять перед сучасними студентами завдання сформувати професійну компетенцію, підсилену іншомовною комунікативною компетенцією, тобто стати фахівцем, здатним спілкуватися іноземними мовами.

Рівень володіння мовою B2
(вимоги до освітньо-
кваліфікаційного рівня
„бакалавр“)

Мовленнєві вміння			
У результаті вивчення навчальної дисципліни «Англійська мова» студенти повинні:			
Аудіюванн	Говоріння	Читання	Письмо

я	Діалогічне мовлення	Монологічне мовлення		
- розуміти провідні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію у процесі професійно орієнтованого обговорення, дебатів, доповіді, лекції, бесіди тощо; - детально розуміти телефонні розмови, які виходять за межі типового спілкування	- розуміти провідні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію у процесі професійно орієнтованого обговорення, дебатів, доповіді, лекції, бесіди тощо; - чітко аргументувати актуальну тематику академічного та професійного життя; - адекватно поводитись у типових світських,	- чітко виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями на професійно орієнтовану тематику; - підтримувати чіткий, детальний монолог на професійно орієнтовану тематику; - користуватись базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткий,	- розуміти автентичні тексти підручників, газет, популярних і спеціалізованих журналів та Інтернет-джерел на професійно орієнтовану тематику; - визначати провідну ідею автентичних текстів, академічного та професійного спрямування; - розуміти	- писати деталізовані тексти різного спрямування, пов'язані з особистою та професійною сферами діяльності; - писати у стандартному форматі деталізовані завдання і звіти, пов'язані з академічною та професійною сферами; - готувати і продукувати ділову та професійну кореспонденцію; - фіксувати повідомлення

•розуміти загальний зміст та суттєві деталі автентичних радіо і телепередач, пов'язаних з академічною та професійною сферами; •розуміти досить складні повідомлення та інструкції в академічному та професійному середовищі; •розуміти намір мовця і	академічних і професійних ситуаціях; • реагувати на телефонні розмови, які виходять за межі типового спілкування; • здійснювати телефонні дзвінки з конкретними цілями академічного і професійного характеру; • висловлювати думки щодо змісту автентичних радіо і телепрограм, пов'язаних з академічною та професійною сферами;	логічно об'єднаний дискурс	намір автора письмового тексту і комунікативні наслідки • висловлювання; • розуміти деталі рекламних матеріалів, інструкцій, специфікацій тощо; • розуміти автентичну академічну та професійну кореспонденцію; • розрізняти різні стилістичні реєстри усного та писемного мовлення з	телефоном та від відвідувачів, • писати резюме, протоколи тощо; • заповнювати бланки; • користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткий, логічно об'єднаний дискурс; • виконувати мовленнєві функції та реагувати на них, гнучко користуючись загальноповсюдними фразами
--	---	-----------------------------------	--	--

комунікати вні наслідки його висловлюв ання; • визначати позицію і точку зору мовця; • розрізняти різні стилістичні реєстри в усному та письмовом у спілкуванні і з друзями, незнайомц ями, колегами, працедавця ми та з людьми різного віку і соціальног о статусу:	• реагувати на оголошення, повідомлення та інструкції в академічному і професійному середовищах; • адекватно реагувати на позицію точку зору співрозмовни ка; • пристосовува тися до неочікуваних змін у процесі бесіди, що стосуються її напряму, стилю та провідних ідей; • застосовувати деякі мовленнєві функції та реагувати на		друзями, незнайомця ми, колегами, працедавця ми та з людьми різного віку і соціального статусу	
---	--	--	---	--

	них, гнучко користуючись загальножив аними фразами			
--	--	--	--	--

Уміння вчитися

Пошук інформації	Академічне мовлення	Академічне письмо	Організація та самоусвідомлення	Оцінювання
•запитувати з метою пошуку інформації; •знаходити конкретну інформацію з різних джерел; •прогнозувати тематику, користуючись ключовими словами.	•виступати з презентаціями та доповідями; •викладати план-схему висловлювання та логічно структурувати ідеї; •коментувати таблиці, графіки і схеми; •користуватись адекватними стратегіями проведення	• тлумачити, порівнювати і зіставляти таблиці, графіки та схеми; • узагальнювати, перефразувати й синтезувати ідеї з текстів різних типів; • фіксувати й письмово викладати результати	•розробляти індивідуальні навчальні плани; •ефективно користуватись навчальними ресурсами; •усвідомлювати індивідуальний стиль навчання; •вести навчальні та аналітичні	•розуміти вимоги щодо поточного та підсумкового контролю знань; •розуміти критерії оцінювання знань студентів; •повторювати навчальний матеріал шляхом інтенсивного читання,

	дискусій, семінарів та консультацій; • виділяти провідну ідею, розширюючи та розвиваючи її.	досліджень; • робити адекватні конспекти з різноманітних інформаційних джерел; • писати звіт; • стисло викладати зміст тексту, логічно його структуруючи; • писати вступ та висновки; • писати текст у вигляді послідовності абзаців з їх заголовками та підзаголовками; • користуватися	щоденники; • сумлінно вести облік прочитаного матеріалу.	використовуючи різноманітні механізми запам'ятовування; • належним чином здійснювати самооцінювання.
--	---	--	---	---

		логічними сполучника ми для поєднання абзаців і єдиний текст; • коректно наводити цитати; • складати бібліографі ю; • редагувати письмові роботи.		
--	--	--	--	--

II Цілі навчальної дисципліни

Практична: формувати у студентів-аграріїв загальні та професійно орієнтовані комунікативні мовленнєві компетенції (лінгвістичну, соціолінгвістичну та прагматичну) для забезпечення ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Освітня: формувати у студентів загальні компетенції (вміння й навички, компетенцію існування та вміння вчитися); сприяти розвитку здібностей до самооцінювання та здатності до самостійного навчання.

Освітня роль англійської мови пов'язана з можливістю долучитися до джерел інформації, набуття навичок роботи з науковою літературою, опанування уміння спілкуватися із зарубіжними партнерами.

Соціокультурна: досягати широкого розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем для того, щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних ситуацій.

Зміст програми переконує студента в тому, що читання, навчальний переклад, усне мовлення та письмо є важливим засобом навчання. В основу навчання англійської мови покладено такі принципи:

- навчання усіх видів мовної діяльності ведеться комплексно: аудіювання, діалогічне та монологічне мовлення, читання та письмо;
 - навчання читання передбачає поступовий перехід від адаптованих до оригінальних загальнонаукових фахових матеріалів. Відповідно до характеру завдань, що вирішуються, читання поділяють на пошукове, ознайомлювальне та поглиблене;
 - письмо є орієнтованим на самостійне вирішення завдань зі складанням анотацій, стислих рефератів, ділових листів та доповідей;
 - навчальний переклад використовують для розвитку навичок адекватного викладення змісту наукової сільськогосподарської інформації, він базується на комплексному подоланні граматичних, лексичних труднощів тексту;
- лексичний матеріал засвоюється під час роботи з текстами підручників, посібників і оригінальною загальнонауковою літературою, літературою з фаху та виконання вправ.

III Задачі навчальної дисципліни

Задачі дисципліни є сумісними з цілями, які викладені в Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти (ЗСР), з цілями, що визначені в українських кваліфікаційних стандартах та адаптовані до конкретних академічних та професійних умов аграрних вищих навчальних закладів, факультетів з метою задоволення конкретних потреб студентів.

Враховуючи важливість практичної підготовки спеціалістів-аграріїв, невід'ємним компонентом якої є володіння іноземною мовою, програма

курсу з англійської мови має професійно орієнтований характер, тому її завдання визначаються в першу чергу комунікативними і пізнавальними потребами фахівців відповідного профілю.

Для отримання ступеня бакалавра, разом з усіма іншими професійними вміннями, студент-аграрій повинен бути здатним ефективно спілкуватися англійською мовою, яку вивчав, у професійному середовищі, щоб:

- обговорювати питання, пов'язані зі спеціалізацією, досягти порозуміння зі співрозмовником;
- знаходити нову текстову, графічну, аудіо- та відеоінформацію, що міститься у англомовних галузевих матеріалах (як у друкованому, так і в електронному вигляді), користуючись відповідними пошуковими методами і термінологією;
- писати професійні тексти і документи англійською мовою з низки галузевих питань;
- писати ділові та професійні листи, демонструючи міжкультурне розуміння та попередні знання у конкретному професійному контексті;
- перекладати фахові тексти з англійської мови на рідну, користуючись двомовними термінологічними словниками, електронними словниками та програмним забезпеченням перекладацького спрямування.

IV Загальний зміст навчальної дисципліни

Зміст програми дисциплін «Англійська мова», «Англійська мова (за професійним спрямуванням)», «Англійська мова професійного спілкування» визначається її принципами і:

- базується на міжнародних рівнях володіння мовою (відповідно до ЗСР);
- має чітко і гнучко сформульовані цілі й результати навчання;
- базується на професійних та навчальних вміннях;
- враховує попередній досвід студентів-аграріїв, їхні потреби у навчанні та кінцеві результати;
- є модульним за своєю організацією.

Зміст програми створює умови для досягнення студентами РВМ В2, як цього вимагає ступінь бакалавра. Такий РВМ забезпечує академічну і професійну мобільність студентів, дозволяє випускникам аграрних вищих навчальних закладів компетентно застосовувати англійську мову.

Програма може бути ресурсом для розробки робочих програм та модулів відповідно до вимог національної кредитно-модульної системи, запровадженої у вищій освіті.

У програмі дисциплін «Англійська мова», «Англійська мова (за професійним спрямуванням)», «Англійська мова професійного спілкування» дотримано модульну структуру й охоплено багато вимірів, що відповідають характеру ЗСР.

Під час викладання дисципліни передбачається використання сучасних технічних засобів (мультимедійний проектор, відеотека, епідіаскоп), комп'ютерних навчальних та контрольних програм, електронних посібників із англійської мови та широке використання на практичних заняттях і під час самостійної роботи під керівництвом викладача фільмів, відеофрагментів англійською мовою.

Згідно з навчальним планом СНАУ у середньому на вивчення англійської мови відведено 180 год (144 - практичні заняття; 36 – самостійна робота) та 5 кредитів. Тому варто розділити цей курс на 8 модулів.

Для повторення шкільного курсу англійської мови та для ліквідації прогалин у знаннях тих студентів, що мають дещо нижчий початковий рівень володіння іноземною мовою, перші два модулі слід присвятити перехідному (корективному) курсу. Такий курс підведе їх до мінімально необхідного рівня, зафіксованого у Державних стандартах базової і повної середньої освіти (В1+).

На цьому етапі закріплюють та розвивають набуті в школі знання з англійської мови, уміння та навички її використання у різних формах спілкування. Розвиток умінь та навичок мовного спілкування відбувається на адаптованому іншомовному матеріалі краєзнавчого характеру. Впродовж цього

етапу студенти мають опанувати майже 600 лексичних одиниць (300 нових), включаючи такі формули мовного етикету: звертання; вітання-прощання; подяка-прохання; початок розмови; згода-незгода; пропозиція та інші.

Тематика та навчальні елементи, що підлягають вивченню протягом **I та II модулів**, є загальними для студентів-аграріїв усіх фахів.

Наприкінці II модуля студенти повинні:

- засвоїти майже 300 нових лексичних одиниць, уміти застосовувати їх як в усній, так і письмовій мові;
- уміти читати та перекладати адаптовані іншомовні тексти країнознавчого спрямування;
- уміти вільно користуватися у своїй мовленнєвій діяльності граматичними структурами, вивченими протягом шкільного курсу;
- уміти вести бесіду в межах побутової та країнознавчої тематики.

Модулі III-IV слід присвятити вивченню сільськогосподарських тем.

На цьому етапі продовжується ґрунтовне вивчення та закріплення нормативної граматики, необхідної для спілкування на суспільно-побутові та фахові теми, для читання й перекладу граматично більш складних текстів і вивчення елементів фахової лексики, для підготовки до читання вузькофахової літератури з елементами анотування та реферування, накопичується термінологічний словник-мінімум.

Наприкінці етапу студент повинен:

- активно володіти лексичним запасом обсягом 2000 одиниць;
- уміти читати та перекладати оригінальну загальнонаукову літературу іноземною мовою;
- уміти написати іноземною мовою анотацію, реферат до наукової статті.

З V модуля починається інтенсивне вивчення іншомовної лексики з фаху студента, формуються уміння та навички елементів ділового мовлення. За цей період має бути засвоєно близько 200 лексичних одиниць, широко вживаних в іншомовних джерелах фахового спрямування.

Наприкінці **VIII модуля** студент повинен уміти:

- читати та перекладати оригінальну літературу іноземною мовою з фаху;
- підготувати доповідь, статтю іноземною мовою з профілю своєї спеціальності;
- писати прості ділові папери.

**Орієнтовна структура змісту навчальних дисциплін «Англійська мова»,
«Англійська мова (за професійним спрямуванням)», «Англійська мова
професійного спрямування»**

Модуль I. Знайомство

Розмовна тема	Граматична тема	Ділове мовлення		Самостійна робота
		спеціальніс ть	тема за фахом	
1.Привітання . Прощання. Знайомство. 2.Я і моя сім'я. 3.Робочий день студента.	Порядок слів у простому реченні. Типи запитань. Дієслово to be у теперішньом у часі. Множина іменників. Присвійний відмінок іменників.			Опрацюванн я розмовних тем: 1.Мої захоплення. 2.Сучасний офіс. 3.Робочий день бізнесмена. Виконання контрольних завдань відповідно до

	Займенники: особові, присвійні, кількісні, неозначені. Зворот there + to be.			граматичних тем: 1.Питальні займенники. 2.Абсолютна форма присвійних займенників.
--	--	--	--	--

Модуль II. Навчання в університеті

Розмовна тема	Граматична тема	Ділове мовлення		Самостійна робота
		спеціальніс ть	тема за фахом	
1. Аграрний вищий навчальний заклад. 2. Сільськогоспо -дарські професії. 3. Вивчення іноземної мови в аграрному вузі.	Безособові речення. Теперішній неозначений час. Ступені порівняння прикметників в та прислівників .			Опрацювання розмовних тем: 1.Роль іноземної мови у нашому житті. 2.Підготовка с.-г. кадрів в Україні. Виконання контрольних завдань відповідно до граматичних тем: 1.Прийменник

				и місця. 2.Числівники (кількісні, порядкові, дроби).
--	--	--	--	--

Модуль III. Сільське господарство

Розмовна тема	Граматична тема	Ділове мовлення		Самостійна робота
		спеціальніс ть	тема за фахом	
1. Види сільськогоспод арських робіт у різні пори року. 2.Особливості сільськогоспод арського виробництва. 3.Сучасне фермерське господарство.	Теперішній тривалий час. Минулий неозначений час. Майбутній неозначений час. Способи вираження майбутньої дії.			Складання словника за темами: 1.Сільськогосподар ські інструменти та знаряддя. 2.Садові та городні культури. Виконання контрольних завдань відповідно до граматичних тем: 1.Дієслова, що не вживаються в тривалому часі. 2.Структура to be going to

Модуль IV. Україна

Розмовна тема	Граматична тема	Ділове мовлення		Самостійна робота
		спеціальність	тема за фахом	
1. Україна (державний устрій). 2. Київ – столиця України. 3. Сільське господарство України та його галузі.	Група доконаних часів. Модальні дієслова та їх еквіваленти. Минулий та майбутній тривалі часи.			Опрацювання розмовної теми: «Україна. Географічне положення». Читання, письмовий переклад та реферування текстів загально фахової тематики. Читання та реферування газетних статей (15 тис. друкованих знаків)

Модуль V. Великобританія. Введення в спеціальність

Розмовна тема	Граматична тема	Ділове мовлення		Самостійна робота
		напрямок підготовки	тема за фахом	

1. Великобританія – державний устрій. 2. Лондон – столиця Великобританії. 3. Спеціалізація сільського господарства Великобританії. 4. Ділові папери: резюме, анкета	Пасивний стан дієслова.	Агрономія	1. Предмет та завдання агрономії 2. Кліматичний фактор.	Опрацювання розмовної теми «Географічне положення Великобританії». Виконання контрольних завдань відповідно до граматичних тем: 1. Доконано-тривалі часи. 2. Особливості пасиву в англійській мові.
		Захист рослин	1. Ґрунти. 2. Складові елементи ґрунту. 3. Фізичні і механічні властивості ґрунту.	
		Лісове та садово-паркове господарство	1. Флора садів та парків. 2. Дендрологія.	
		Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	1. Екологія. 2. Охорона навколишнього середовища.	
		Ветеринарна медицина	1. Об'єкт вивчення	

			ветеринарної медицини. 2.Види тварин. 3.Сільськогосподарські тварини.	
		Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	1.Класифікація с.-г. тварин. 2.ВРХ. 3.Свинарство	
		Геодезія, картографія та землеустрій	1.Територія та землеустрій. 2.Планування території для потреб с.-г., для сільської місцевості та лісоустрій. 3.Технології землеустрою.	
		Рибальство	1.Рибальство. 2.Види риб. Прісноводна та морська риба.	
		Процеси, машини та обладнання агропромисл	1.Сучасні с.-г. машини. 2.С.-г. прилади	

		ового виробництва		
		Енергетика с.г. виробництва	1.Електричний струм. 2.Джерела енергії.	
		Харчові технології та інженерія	1.Види їжі. 2.Джерела їжі	
		Облік і аудит Фінанси та кредит Маркетинг Економіка підприємниц тва	1.Предмет і задачі економіки. 2.Економічне становище України. 3.Ринок. Попит і пропозиція. 4.Ринкова економіка в дії.	
		Будівництво	1.Історія будівництва. 2.Історія архітектури.	
		Архітектура	1. Історія архітектури. 2. Архітектура древнього світу.	
		Право	1.Конституція України.	

			2.Конституція Великобританії.	
		Менеджмент	1.Поняття менеджменту 2.Аграрний менеджмент	

Модуль VI.

Розмовна тема	Граматична тема	Ділове мовлення		Самостійна робота
		напрямок підготовки	тема за фахом	
1. Сільське господарство США. 2. Екологічне виробництво сільськогосподарської продукції. 3. Новітні технології у сільському господарстві. 4. Ділові папери: оформлення конверту	Умовний спосіб дієслів. Типи умовних речень. Узгодження часових форм. Пряма та непряма мова.	Агрономія	1.Техніка ведення с.г. 2.Зв'язок між с.-г. рослинами, середовищем (грунт, клімат) та с.-г. технікою	Виконання контрольних завдань відповідно до граматичної теми. Написання реферату на запропоновану країнознавчу тему.
		Захист рослин	1.Вороги с.-г. культур. 2.Хвороби с.-г. культур	
		Лісове та садово-паркове господарство	1. Квітникарство.	

			2.Плодівництво.	
		Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	1. Забруднення навколишнього середовища. 2. Забруднення земель.	
		Ветеринарна медицина	1.Тваринництво 2.Годівля тварин та її вплив на якість продукції тваринництва. 3.Відтворення тварин	
		Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	1.Вівчарство. 2.Кролівництво. 3.Домашня птиця	
		Геодезія, картографія та землеустрій	1.Педологія – наука про ґрунти. 2.Структура ґрунту. 3.Фізична	

			стиглість грунту	
		Рибальство	1.Морепродук ти. 2.Аквакульту р	
		Процеси, машини та обладнання агропромисловог о виробництва	1.Машини і знаряддя для обробки грунту. 2. Трактори 3. Типи тракторів.	
		Енергетика с.г. виробництва	1.Види двигунів. 2.Електродвиг ун.	
		Харчові технології та інженерія	1.Складові їжі 2.Поживна цінність харчових продуктів	
		Облік і аудит Фінанси та кредит Маркетинг Економіка підприємництва	1.Структуриза ція товаровиробн иків за видами господарської діяльності. 2.Виробництв о як	

			економічне поняття. Земля, робота, капітал. 3.Підприємство. Типи підприємств. 4.Облік та аудит.	
		Будівництво	1.Будівлі та їх функції. 2. Будівельні технології.	
		Архітектура	1. Екологічна архітектура. 2. Архітектурний дизайн.	
		Право	1.Юридична особа в приватному та суспільному праві. 2.Кримінальне право.	
		Менеджмент	1.Форми бізнесу. 2.Фактори виробництва.	

Модуль VII.

Розмовна тема	Граматична тема	Ділове мовлення	
		напрямок підготовки	тема за фахом
1. Види сільськогосподарських підприємств в Україні та Великобританії. 2. Економічні реформи в Україні. 3. Аграрна політика. 4. Ділові папери: структура ділового листа.	Неособові форми дієслова: - інфінітив, - герундій. Конструкції з інфінітивом та герундієм	Агрономія	1. Види рослин. 2. Родючість ґрунту.
		Захист рослин	1. Гербіциди. 2. Інсектициди.
		Лісове та садово-паркове господарство	1. Фітодизайн закритого середовища. 2. Ландшафтне озеленення населених місць.
		Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	1. Екосистема. 2. Типи екосистем.
		Ветеринарна медицина	1. Морфологія ссавців. 2. Органи та системи тварин. 3. Здоров'я тварин.
		Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	1. Бджільництво. 2. Рибництво. 3. Види с.-г. продукції.
		Геодезія, картографія	1. Ерозія ґрунтів.

		та землеустрій	2.Збереження ґрунту. 3.Оцінювання ґрунту.
		Рибальство	1.Розведення риб. 2.Боротьба з браконьєрами.
		Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва	1.Машини і знаряддя для сівби. 2.Сівалки.Будова. 3. Двигун внутрішнього згоряння. Принципи роботи двигуна
		Енергетика с.г. виробництва	1.Опір. Одиниця виміру. 2.Закон індукції.
		Харчові технології та інженерія	1.Методи обробки та переробки харчових продуктів. 2. М'ясо. Його поживна цінність. 3.Молочні продукти.
		Облік і аудит Фінанси та кредит Маркетинг	1.Ціноутворення. 2.Гроші. Функції грошей. Вартісна

		Економіка підприємництва	цінність грошей. 3.Банківська система. Економічні функції банків. 4.Фінансово-кредитні установи.
		Будівництво	1.Архітектура промислових будівель. 2.Сучасні будівельні матеріали.
		Архітектура	1. Сучасні будівельні матеріали. 2. Архітектура сільської місцевості.
		Право	1.Міжнародне право. 2.Європейський союз.
		Менеджмент	1.Підприємництво. 2.Типи компаній.

Модуль VIII.

Розмовна	Граматична	Ділове мовлення	Самостій
----------	------------	-----------------	----------

тема	тема	напрямок підготовки	тема за фахом	на роботу
1.Вища освіта в Україні. 2.Вища освіта в Великобританії. 3.Моя майбутня професія. 4.Ділові папери: запит, пропозиція, реклама.	Дієприкметник. Форми дієприкметника. Дієприкметникові конструкції	Агрономія	1.Недоліки обробітку ґрунту. 2.Підвищення продуктивності с. г.	Читання та реферування газетних статей (15 тис. друкованих знаків)
		Захист рослин	1.Біологічні методи захисту рослин. 2.Хімічні методи захисту рослин.	
		Лісове та садово-паркове господарство	1.Декоративне рослинництво. 2.Тепличне господарство.	
		Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	1.Агробіорізноманіття. 2. Еколог.	
		Ветеринарна медицина	1.Найпоширеніші хвороби тварин. 2.Інфекційні та неінфекційні хвороби. 3.Лікування тварин.	

		Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	1.Виготовлення ковбасних виробів. 2.Молочні продукти. 3.Консервація 4.Система управління якістю та безпекою с.-г. продукції.	
		Геодезія, картографія та землеустрій	1.Поняття кадастру. 2.Земельний банк (банк нерухомості). 3.Українське законодавство про земельний режим.	
		Рибальство	1.Захист водних ресурсів від забруднення.. 2.Шляхи збільшення риб у світовому океані.	
		Процеси, машини та обладнання	1.Машини і знаряддя для збору врожаю.	

		агропромислово го виробництва	2.Комбайни. 3.Бурякокопач. Картоплекопач.	
		Енергетика с.г. виробництва	1.Акумулятори. 2.Трансформатор и. 3.Електричне обладнання с. г.	
		Харчові технології та інженерія	1.Збалансоване харчування 2.Харчова промисловість України.	
		Облік і аудит Фінанси та кредит Маркетинг Економіка підприємництва	1.Оподаткування . 2.Маркетинг. 3.Інвестиції: суть і цілі. 4.Зовнішньо- економічні відносини. Валюта і обмінний курс.	
		Будівництво	1.Прискорене будівництво. 2.Будівельне обладнання.	
		Архітектура	1. Професія архітектора. 2. Архітектурне	

			вирішення фермерських господарств.	
		Право	1.Цивільне судочинство. 2.Система покарань за злочини у Великобританії.	
		Менеджмент	1.Структура фірми. 2.Міжнародна торгівля.	

V Самостійна робота

Самостійна робота є невід'ємною частиною будь-якого навчального курсу, а тому потребує регулярного й послідовного оцінювання. В умовах самостійного навчання та зростання відповідальності студента за результати навчання здатність студентів до самооцінювання має надзвичайно велике значення.

Матеріали для самостійної роботи також вимагають особливої уваги з боку викладачів. Оскільки студенти-аграрії не мають необхідних навичок організації свого навчання без пильного нагляду з боку викладачів, то завдання для самостійної роботи мають бути спеціально налаштовані для виконання в незалежному режимі. Матеріали для самостійної роботи повинні:

- містити чітко сформульовані завдання і зразки їх виконання;
- бути доступними для студентів поза межами аудиторних занять;
- забезпечувати чіткі критерії для самооцінювання.

Для самостійної роботи студентам може бути запропоновано роботу в комп'ютерному класі з аудіокурсом, з навчальними тестами, а також роботу з електронним підручником з англійської мови, де виконання завдань відбувається в інтерактивному режимі, завдяки чому створюються умови для самостійного вирішення задач, та в будь-який момент можна звірити, отримати вказівку на звернення до потрібного розділу підручника, порівняти кінцевий результат з наведеним у ключах.

Не слід забувати про необхідність збагачення термінологічного, фахового словника студентів. Для цього використовуються збірники фахових текстів для позааудиторного читання.

Результати самостійної роботи мають бути представлені в формі письмового звіту.

VI Контрольні заходи та оцінювання

Програма пропонує рекомендації, що базуються на ЗСР (2001р.) щодо оцінювання результатів навчання на різних рівнях, і допомагає визначити об'єкти і форми контролю. Програма забезпечує узгодженість між потребами студентів, цілями викладання/вивчення англійської мови професійного спрямування та міжнародними (європейськими) рівнями володіння мовою.

Система оцінювання є невід'ємною і важливою частиною програми і повинна:

- надавати надійні критерії результатів навчання відповідно до цілей, завдань і змісту програми;
- включати як поточний (протягом курсу), так і підсумковий (в кінці року/курсу) контроль;
- представляти логічні рамки, для яких характерним є поступове ускладнення мовленнєвих умінь у межах кожного модуля навчання і під час переходу від одного рівня до іншого;
- співвідноситися з рівнями володіння мовою ЗСР та оцінювати усі макровміння;
- піддаватися постійному аналізу, оцінюванню і подальшому

удосконаленню.

Оцінювання слід проводити на різних етапах упродовж усього курсу навчання у формі тестування, виконання КР та складання заліку чи іспиту.

Поточне оцінювання здійснюють протягом курсу, це дає можливість отримати негайну інформацію про результати навчання студента під час конкретного модуля чи в конкретний момент цього модуля.

Підсумкове оцінювання забезпечує звітність, його застосовують для перевірки РВМ наприкінці курсу навчання. Ця форма оцінювання дозволяє з'ясувати, чи досягли студенти мети, визначеної курсом англійської мови професійного спрямування для певного РВМ.

Система підсумкового оцінювання включає вступний та випускний (наприкінці курсу) тести.

Вступне оцінювання проводить з метою розподілу абітурієнтів у групи за РВМ, коли необхідно визначити їхній рівень за допомогою офіційних вступних іспитів та/або внутрішнього вхідного/діагностичного тестування. Тести, що проводять, мають бути стандартизованими і повинні враховувати Державні стандарти базової і повної середньої освіти. Результати тестів мають співвідноситися з міжнародно визнаними РВМ, рекомендованими ЗЄР.

Викладачам слід використовувати ефективний та офіційно визнаний інструмент для оцінювання вступного рівня студентів, щоб визначити прогалини у навчанні та заповнити відповідний курс англійської мови професійного спрямування. Тестування також сприятиме розробці робочих програм із врахуванням потреб студентів. Вхідне тестування дає студентам інформацію про свій особистий РВМ.

Випускне оцінювання ставить за мету визначити рівень комунікативної мовної поведінки студентів відповідно до вимог програми (B2 для бакалаврів) та проводиться у формі письмово-усного іспиту. Перевіряються вміння практичного володіння англійською мовою спеціальності в рамках пройденої тематики у вигляді писемного мовлення (читання та реферування

спеціального тексту) та усного мовлення (виклад своїх думок за пройденою тематикою). Бали, отримані студентами за всі завершені модулі курсу, беруть до уваги під час вихідного оцінювання за повний курс.

Для виведення атестаційної оцінки за основу беруть загальну суму балів, отриману за всі завдання та нижченаведену шкалу оцінок.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. – К.: Ленвіт, 2003, 261 с.

2. Англійська мова: Програма навчальної дисципліни для підготовки фахівців в аграрних вищих навчальних закладах II-IV рівнів акредитації. – К.: Аграрна освіта, 2004, 15 с.
3. Німецька мова: Програма навчальної дисципліни для підготовки бакалаврів в аграрних вищих навчальних закладах II-IV рівнів акредитації. – К.: Аграрна освіта, 2008, 38 с.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Англо-русский биологический словарь. 4-е изд. – М.:»Русский язык», 1979.
2. Байдак Л.І., Бересток О.В. Все про м'ясо. Навчальний посібник для студентів факультету харчових технологій, спеціальність 7.091707 “Технологія зберігання та переробки м'яса”. – Суми: СНАУ, 2005. – 68 с.
3. Байдак Л.І. English for Students of Agriculture: навчальний посібник для студентів ВНЗ. / Байдак Л.І. – Суми: «Сумський національний аграрний університет», 2013. – 377 с.
4. Байдак Л.І., Дацко О.В., Курінний О.В., Марченко Н.В. Profound English for Students of Agriculture: навчальний посібник з англійської мови для студентів II курсу усіх спеціальностей СНАУ. / Байдак Л.І., Дацко О.В., Курінний О.В., Марченко Н.В. – Суми: «Сумський національний аграрний університет», 2014. – 395 с.
5. Байдак Л.І. English for food technologists: Навчальний посібник з англійської мови для студентів 3 курсу факультету харчових технологій. - Суми: “Довкілля”, 2008. – 277 с.
6. Байдак Л.І., Курінний О.В. Все про молоко. Навчальний посібник для студентів факультету харчових технологій, спеціальність 7.091709 “Технологія зберігання та переробки м'яса”. – Суми: СНАУ, 2005. – 100 с.

7. Білокопитов В.І. Навчальний посібник для студентів факультету ветеринарної медицини «English for Veterinarians». Суми-2007. “Довкілля”, - 344 с.
8. Білокопитов В.І. Навчальний посібник для читання з англійської мови для студентів факультету ветеринарної медицини. Суми 2002. - 114 с.
9. Богацький І.С., Дюканова Н.М. Бизнес-курс английского языка. – К.: «Логас», 2002
10. Большой англо-русский политехнический словарь. – М.: «Руссо», 2007.
11. Буданов С.І., Борисова А.О. Англійська мова (для студентів торговельних та технологічних інститутів харчової промисловості). – К.: Вища шк., 1995. – 255с.
12. Вербa Г.В., Вербa Л.Г. Довідник з граматики англійської мови. – К.: Освіта, 1994.
13. Голіцинський Ю.Б. Граматика англійської мови. Збірник вправ. Київ: «Фірма «ІНКОС», 2001. – 480с.
14. Ємельянова О.В. “Just English”. Навчальний посібник для студентів юридичного та економічного факультетів. – 2001. – Суми.
15. Жарікова Л.М., Марченко Н.В., Меденцова Т.М. United States Economy. Збірник текстів для фахового читання для студентів Інституту економіки та менеджменту. – Суми: СНАУ, 2009. – 112с.
16. Жарікова Л.М., Марченко Н.В. Reading for Speciality. Збірник текстів для фахового читання для студентів економічних спеціальностей. – Суми: СНАУ, 2008. – 107с.
17. Жарікова Л.М., Марченко Н.В. Profound English. Навчальний посібник з англійської мови для студентів 1 курсу економічних спеціальностей. – Суми, 2003. – 248с.
18. Ігнат'єва О.Л. Методичні розробки з англійської мови для студентів II-III курсів денної форми навчання факультету промислового та цивільного будівництва. – Суми: СНАУ, 2008. - 36 с.

19. Камінська Н.М. What To Know About Horses. Тексти для читання за фахом для студентів біолого-технологічного і ветеринарного факультетів. – Суми: Корпункт, 2004р. - 56с.
20. Камінська Н.М., Хоменко Л.М. Beekeeping. Тексти для читання за фахом для студентів біолого-технологічного факультету. – Суми: СНАУ, 2006р.-96с
21. Камінська Н.М. Anatomy and Physiology of Pigs. Тексти для читання за фахом для студентів біолого-технологічного факультету. – Суми: СНАУ, 2007р.-60с.
22. Карамішева В.М., Панікар І.І Навчальний посібник для студентів факультетів ветеринарної медицини з поглибленим вивченням англійської мови. – Суми: «Слобожанщина», 2003. - 303с.
23. Корнієнко Л.М., Дацко О.В., Новикова Н.Ю., Кобжев О.М.. Збірник текстів для читання за фахом для студентів інженерно-технологічних спеціальностей.
24. Кравчук Т.В., Захарова Л.Г. Збірник текстів з англійської мови для студентів правознавства. – 2001. – Суми.
25. Куліш Л.Ю., Друянова Є.О. Прискорений курс англійської мови. – Київ: «Чумацький шлях», 2001
26. Наумко С.Ф. Свійські тварини. Годівля свійських тварин. Навчальний посібник з читання літератури за фахом для студентів зооінженерного факультету денної та заочної форми навчання та поглибленого вивчення анг. мови, Суми, СНАУ, 2002р.-106с.
27. Новоселова И.З. Учебно-методический комплекс. – М.: Высш. Шк., 1984.
28. Хоменко Л.М. Навчальний посібник “Landscape architecture” з читання літератури за фахом. – Суми: “Довкілля”, 2009. – 48с.
29. Щербак О.П. Методичний посібник з англійської мови для роботи з літературою за фахом (агрономія). – Суми, СДАУ, 2000. – 35с.

30. Casper, Julie Kerr. Agriculture: the food we grow and animals we raise. – Chelsea House Publishers, 2007
31. Murphy, Raymond. English Grammar in Use. – Cambridge University Press, 1988
32. Soars L. and Soars J. Headway. – Oxford University Press, 2000
33. Swan, Michael. Practical English Usage. - Oxford University Press, 1980

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. [http: //www. eb.com/](http://www.eb.com/) - Енциклопедія “Britannica”
2. [http: //www.bbc.co.uk/](http://www.bbc.co.uk/)
3. <http://www.online-literature.com/>
4. <http://www.nytimes.com/>

Литвинко Оксана Анатоліївна
Марченко Тетяна Анатоліївна
Байдак Людмила Іванівна

АНГЛІЙСЬКА МОВА

ПРОГРАМА

навчальних дисциплін

«Англійська мова»,

«Англійська мова (за професійним спрямуванням)»,

«Англійська мова професійного спілкування»

для підготовки бакалаврів усіх спеціальностей

Суми, РВВ Сумський національний аграрний університет, вул. Г.Кондрат'єва
160

Підписано до друку _____. Формат А5. Умовн. др. арк. Наклад
прим.
